

1

ושליטה שני האומות המה בכל העולם וע"ז מרמו הפסוק כי לא יוסף לבוא בך עוד ערל וטמא ערל מרמו על עשו שאינו מחזיק במילה וגם אינו מאמין שיש בזה קדושה וטמא הוא ישמעאל הגם שהוא מהול הוא מטמא את ברייתו כידוע ובשעה ימי החג פועלים להכניע כל השקה אומות להקדושה. ובצניעי שהוא נגד בתי דהמע"ה היקבל מכל המדות ולית ל' מגרמי כלום שהוא הער"ה שאין צו לא טעם ולא ריח וכמע"ל דלוחי ולי יבטיע אע"פ שדלה אני במלות לך אני ולי כאה להושיע פועלים להכניע בתי גוג ומגוג העולה שבטים והוא כללות שבטים האומות שהם נגד בתי אנכי ורגשו יחד על ה' ועל משיחו. וע"ז מרמו ובשבע לא יגע בך רע כי מלחמות גוג ומגוג לא יהי' לו שום שליטה על ישראל כי משיח בן דוד יכניעו טיף להקדושה :

וכמו הנה המ"ל (פוכה כ"ז). למדו חמשה עשר מחג המלות לג"ש שקדושת סעודה חג הסוכות הוא אחד עם מלות אכילת מלה. אמנם החילוק הוא שאכילת מלה בפסח הוא ענין לאכילת ס"א. ולכן המלה לבבל יראה שאור באכילתו רק לבצעו מכל וכל והוא רק מלה אחת בכל ימי החג וקדושת חג הסוכות הוא לאחיהפכא חשובא לנהורא דהיינו להכניס את ההיפוך לקדושה כי מלות אכילה בסוכה הוא בלחם חמץ. ולכן בכל יום מימי החג הוא אושפיזא אחת וגם מקריבין שבטים פרים נגד שבטים אומות והיינו לברר את הרע. שבו' מדות שכ"א כלול מעשר ולהכניסם לקדושה וזיוס הזה שהוא השביעי של חג כללו כל ה' מדות בקדושה. וי"ל שע"ז מרמו הפ' בשש מצות יליך ובשבע לא יגע בך רע על שלימות ששה מלכות על ישראל כדי לברר מהם בתי ההיפוך שבמדות להכניסם להקדושה. והגם שרק ד' מלכות שולטים על ישראל יש עוד שתי מלכות מצרים ואשור כשי' מצרים ירד עמי בראשונה לגור עם ואשור באפס עשקו. והשקה מלכות המה לברר השקה מדות מן ההיפוך שנמלא בכל חומה ולהכניסם להקדושה.

ב' צדק כ"ז צדק

3

בסוכות נבדלין בני ישראל מן האומות על ידי מצות הסוכה¹⁵ שהיא דירה מיוחדת לכל האזרח בישראל כו' (ויקרא כג, מב). ולכן דוקא בחג מקריבין ע' פרים מול ע' אומות¹⁶. לומר דכל מה שבני ישראל נבדלין לעצמם מזכין גם כן לכל העולם. וכמו כן בבית המקדש שהיו נבדלין בני ישראל האירוי גם לכל העולם. וכן איתא במדרש¹⁷ אלו היו האומות יודעין כמה בית המקדש טוב להם יהיו מעטרין אותו בזהבים עיין שם. וכן מצינו באברהם אבינו ע"ה שביקש לקרב כל העולם אל הקב"ה ואמר לו (בראשית יב, א) לך לך כו'. וכשתהיה נבדל בפני עצמך על ידי זה (שם ג) ונברכו בך כל משפחות האדמה. כמו שכתוב מזה בחידושי תורה של אא"ז ז"ל עיין שם פרשת וירא¹⁸:

א"כ א"כ

2

[ד"ד] ענין ברכות גשמים זיוס הזה כי גשמים הוא השפעת חיות הנבראים וזיוס הזה אחר יוה"כ וחג הסוכות נקלט חיות חדשה בלב נפשות ישראל. להיות נקלטים כל השבע מדות שבקדושה בלב בהתחדשות קבלה של דברי תורה בלב וזהו ענין ירידת גשמים זיוס הזה השפעת סיפה של חיים בלב. ועל יום זה רמזו חז"ל (במענית ז. ג) גדול יום הגשמים (כדאי' בסה"ק עזרת ישראל) וי"ל שעל זה רמזו חז"ל שבעה פעמים גדול יום הגשמים נגד בתי שבטים המדות שבקדושה הנשפעים בחיות חדשה בלב נפשות ישראל. הראשונה גדול יום הגשמים כהמיית המתים הוא נגד בתי מדת חסד לאברהם שהמיית המתים הוא מבתי חסדים גדולים ולזה קורין בחג הפסח שהוא מבתי חסד במתי יחזקאל כי חמיית המתים יהי' בפסח ע"י מדת חסד. ואיכא מ"ד שגדול יום הגשמים יותר מתמיית המתים דלילו חמיית המתים וכו' כי חמיית המתים הוא התחדשות חיות לגוף לאחר שמת ואין זה רבותא כל כך מפני שבמתים חפשי מן המלות ואין לו בחירה. אבל יום הגשמים הוא השפעת חיות הקדושה גם לרשעים שבמייתם קריוס מתים. והוא עודנו טומד בבחירתו להרע ועכ"ז השי"ת מטיף לו טיפת חיים של התחדשות בקדושה הוא רבותא יותר מתמיית המתים בגוף.

4

ביום השמיני עצרת תהיה לכם (במדבר כט, לה). בכל הג' רגלים נפתחו שערי ברכה מן השמים בזכות ג' אבות¹⁹. ושמיני עצרת נפתח השער בנפשות בני ישראל שיכולין לקבל הברכות. וזהו כחו של משה רבינו ע"ה דכתיב וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל (ויקרא כג, מד) שהדביק נפשות בני ישראל אל המועדות. והוא בכח התורה שנקראת (משלי ד, ב) לקח טוב שמלמדת לבני ישראל איך לקבל את הטוב. ולכן שמחים בתורה בשמיני עצרת:

א"כ א"כ

והשי' הוא גדול יום הגשמים כיוס שנחנה צו תורה הוא נגד בתי גבורה שבקדושה כי אורייתא מגבורה נפקא. וגם בזה איכא מ"ד יותר מיום משנתנה צו תורה. כי ענין מ"ת שהי' בחג השבועות לא נקלטו הד"ת בלב המקבל רק ע"י ההכנה של נעשה ונשמע זוכין למ"ת. היינו הנתינה מלד הנותן. ועוד אין לו קיוס בלב כמו שהי' בפעם ראשון עד אחר יוה"כ שנחמו הלוחות שניות. ואחר חג הסוכות זוכין זיוס הזה לקבלת הד"ת שיהי' נקלט בלב להתקיים צו. ולכן הוא גדול מיום שנחנה צו תורה.

5) שמחת תורה שעושין בשמיני עצרת.
כדאיתא²⁰ עושין סעודה לגומרה
של תורה. כי תכלית כל הגאולה וטהרת
הנפשות כדי להיות מוכן לתורה. ואיתא
במדרש²¹ כי שמיני עצרת כמו שבועות אחר
חג הפסח ואלה ז' ימי סוכות כמו שבעה
שבועות של הספירה. וכמו שהיה תכלית
יציאת מצרים כדי לקבל התורה כדכתיב
(במדבר טו, מא) אשר הוצאתי (אתכם) מארץ
מצרים להיות לכם לאלקים. כן תכלית
הגאולה וטהרה ביום הכפורים וסוכות
להיות מוכן לתורה. ופירוש גומרה של
תורה הוא מלה דקיימא בעובדא. כי התורה
שנתפרשה בעולם הזה בתרי"ג פקודין היא
מדרגה תחתונה של התורה ואין המצוה
נקראת אלא על מי שגומרה²². לכן עיקר
התורה הוא לבני ישראל. הגם כי היות כל
העולמות כולן רק מן התורה. אבל נקראת
על שם ישראל שהם גומרים התורה
בעובדא. והנה כמו שהמצוה הם רמ"ח
ושס"ה נגד איברי האדם²³. כן יש בזמן שבכל
שנה יש סדר מיוחד לגין סדרים דאורייתא²⁴.
ובכלל ישראל מתקיים התחדשות התורה
בכל שנה ושנה. לכן בסוף השנה עושין
סעודה לגומרה של תורה:

אלה

6) כי.
באמת התורה אין לה שיעור ויש לכל
פרשה ולכל פסוק ולכל תיבה ולכל אות
כמה עולמות עליונים מיוחדים. אבל
הקב"ה הניח לנו פיאה ועוללות כמו שכתוב
(ויקרא יט, י) לעני ולגר תעזוב. וכל מה שאנו
יכולין להשיג הכל נובלות התורה
שלמעלה. וכפי מה שאדם יודע זאת ומחזר
על העוללות כעני ואביון אז התורה
מרוממת אותו. וכן כתוב באמותינו שעמדו
על הר סיני ויתיצבו בתחתית ההר (שמות יט,
ז). שהבינו שהם רחוקים מן אמיתיות התורה
רק אחזו בתחתיות ההר. ולכן נתרוממו
ונתעלו עד לשמים. גם צריך איש ישראל
לחפש למצוא הארת התורה בכל מקום.
שאינן לך דבר שאין בו תורה. וכשאדם נותן
לבו לחפש למצוא איזה לימוד בכל הבא
לפניו הוא בכלל סלסלה ותרוממך. ואיתא²²
רצה הקב"ה לזכות את ישראל הרבה להם
תורה דכתיב (ישעיה מב, כא) למען צדקו יגדיל
הורה. כי באמת התורה היא שמו של
הקב"ה²³ והוא אחד. ולזכות אותנו הרבה
את התורה בצירופים שונים משמנהג קדוש²⁴.
עד שנתגלה לנו התורה בצירופים הערוכים
לפנינו. וכל אלה הצירופים אחוזים
ומדובקים בשמו הגדול והקדוש. ועל זה
אמר ושמן הגדול והקדוש עלינו קראת²⁵.
הוא התורה שהיא שמו של הקב"ה ונתן לנו
דביקות בזאת התורה כי קריאה לשון חיבה
ודביקות:

אלה

7) כתיב (תהלים צז, יא) "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". בימים הנוראים
היא הזריעה של האור, ובחג הסוכות ושמחת תורה צומחת השמחה, והיא
משפיעה גם לעתיד, כל אדם כפי מדריגתו, והעיקר הוא שתהיה עבודת ד'
בשמחה, כדברי הכתוב (דברים כח, מז) "תחת אשר לא עבדת את ד' אלהיך
בשמחה וגו'".

73

8) הנה בכל החג, כל יומו הננו בהתפתחות הדרגות, מאברהם עד דוד ביום
השביעי שהוא עדיין עם טבע הבריאה הכלולה בשבע. (תפארת ישראל פ"ב),
שבהכרח מתקשרת עם טבעיות. וכל זמן שהיא מקושרת עם הטבע יש לה
שייכות עם כל האומות שמביאין עליהם את ע' הפרים (סוכה נה, ב), אבל בשמיני
עצרת שאני ואתה נעשה סעודה בינינו, הוא משום שהשמיני הוא על הטבע
שבזה לא שייך כי אם ישראל. ובוה כחן של ישראל שקבלו את התורה,
שבעיקרה היא התושבע"פ, שמה שהחזירה על כל האומות ולא קבלו "זרח
משעיר למו הופיע מהר פארן" (דברים לג, ב, ע"ז ב, ב) הוא משום התושבע"פ,
את הכתב קבלו וגם העדי של ישראל (שכת פה, א) משום סגולתם שקדמו לעולם
(ע"י בראשית ובה א, ד) לטבע הבריאה. וזה מתגלה בעיקר בשמחת התורה,
שבהרחבת השמחה יש האפשרות לקבל את ההשפעה הגדולה של קדושת
התורה, ועל זה נאמר "הרחב פיך ואמלאהו" (תהלים פא, יא). *אלה*

אלה